

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОВОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 86. Джерсі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 12 квітня, 1929. VOL XXXVII. No. 86. Jersey City, N. J., Friday, April 12, 1929. THREE CENTS.

У. Н. СОЮЗ МУСИТЬ ОСТАТИ В ЧЛЕНІ МОЛОДОГО ЖИВОГО ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

ПОЛОВИНА ТКАЦЬКИХ РОБІТНИКІВ НА ПОЛУДНІ ДАЛІ СТРАЙКУЄ

ДОХОДЖЕННЯ ВКАЗУЮТЬ НА ВИЗИС РОБІТНИКІВ З БОКУ КОМПАНІЙ.

ГАСТОНІЯ, Норт Каролайна, 11. квітня. — В околицях, об'єднаних страйком ткацьких робітників, ситуація дещо поправилася. Не було арештів, а навіть усунуто частину кавалерії і війська, що їх спроводили фабрики для оборони фабрик перед робітниками. Та робітники заховуються спокійно. Майже половина фабрик пішла на уступки і згодилася підвищити заробітну платню та скоротити години праці. З переведених доходжень виходить, що фабрики зредукували в тім році аж на одну чвертьнину й так же маду робітничу платню. Робітники не були в силі вижити своїх родів.

ЗА ТКАЦЬКОЮ ЮНІЄЮ ДЛЯ ПОЛУДНЯ.

НЬО ЙОРК, 11. квітня. — На екзекютивній комітеті Об'єднаних ткацьких робітників Америки обговорено вчора план об'єднання 300,000 ткацьких робітників Полудня в одну юнію. На ту ціль ухвалено спеціальні фонди, які і рішено дати грошевою поміч страйкувцям.

В тім самім часі радилася рівнож і Комуністична Юнія Ткацьких Робітників, щоби притягнути ткацьких робітників Полудня до своєї організації.

КУЛІДЖ ДІСТАВ НОВИЙ УРЯД.

БУДЕ ДИРЕКТОРОМ АСЕКУРАЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ.

НЬО ЙОРК, 11. квітня. — Бувшого президента Куліджа заміновано директором «Ді Нью Йорк Лайф Іншуренс Компані». Платити не буде він мати ніякої, тільки буде побирати по \$50 за кожне засідання, а до того кошти дороги й дієту за два дні.

Кулідж обійня місце, яке займав померший амбасадор Феррієр.

НОВИЙ ТИП КЕРМОВОГО КОРАБЛЯ.

БУДЕ ОСАДІТИ НА ДАХАХ ХМАРОДЕРІВ.

НЬО ЙОРК, 11. квітня. — Капітан Томас Б. Слейт з Глендейла у Каліфорнії винайшов новий бір керового корабля, який буде далеко легший від дотеперішніх і який буде літати при допомозі парової турбіни.

Новий дирижабль буде міг змістити стільки подорожників, що й дирижабль старого типу. А крім того буде міг дуже легко осадити на дахах будівлиць, де зможемо вислати подорожників, яких звезуть потім ескаваторами на долину.

„ЛЕВІЯЯТІН“ У ДРУГИХ РУКАХ.

НЬО ЙОРК, 11. квітня. — Вежикан „Левіаятін“, який досі належав до „Ді Юнайтед Стейтс Лайн“, відібав вчора до Європи вже як той, що перейшов на приватну власність. Публіка зазавжди рйжншою головою по тім, що на кораблі продавали алкогольні напівки.

ДИПЛОМАТИ ВИРІШИЛИ.

МИССИС ГЕНІ ЗАЙМЕ ТЕ САМЕ МІСЦЕ, ЯКЕ ПРИСЛУГУЄ ЗАСТУПНИКОВИ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШІНГТОН, 11. квітня. — Бритський амбасадор, як декан дипломатичного тіла, повідомив заступника президента Куртіса, що на засіданню куртієвських представників вирішено призначити його сестрі, Миссис Гені, те саме місце, яке прислугує заступникові президента. В той спосіб закінчився спір, який наробив чимало клопоту секретареві стейті й усім дипломатам.

ЛІТНИЧА КАТАСТРОФА.

МЕКСИКО СІТІ, 11. квітня. — Літак, який летів з Мексико Сіті до Браунсвіка, розбився в Тампіко, коли летун підійнявся, щоби продовжити дорогу. П'ять осіб загинуло на місці.

БОРІТЬСЯ АКУЛІВ З КИТОМ.

САН ХУАН, Порто Ріко, 11. квітня. — Капітан Фред Фокер розповідав тут про боротьбу кита з двома акулами, який пригадався цілу годину, а якої кінця не міг дочекатися.

ДЖОНС ПРО АДАКОВАТІВ.

АЛЕ ТІЛЬКИ ТИХ, ЩО БЕРУТЬСЯ БОРОНИТИ ПРОТИВНИКІВНИХ ПРОСТУПНИКІВ.

НЬО ЙОРК, 11. квітня. — На окружній конференції Протисалупової Ліги виголошено довшу беседу сенатор Джонс, автор відомого закону тогосамого імені, який передав острі карки за нарушення протигрибції. Джонс піддав острі критичні тіх адвокатів з Нью Йорку, що згодилися добровільно боронити протиступників, котрі підпадають під закон Джонса. Він казав, що адвокати напружують у той спосіб злочину ними присягу щодо шанування й повинування законам, бо вони помагають протиступникам і бугаєрам. А дотого не довіряють судам, котрі чекає і без адвокатів вирішати справедливо.

Джонс ствердив, що багато посівів і сенаторів виживає алкоголь, але менше, як було давніми часами. А що багато Американих іде до Європи, щоби там дістати добрі напівки, то не може й правда, але не є аргумент проти протигрибції, бо сто разів більше Європеїнці мають дістати до Америки, не звачаючи на це, що тут протигрибція.

СОЮЗОВІ ПАНІТАЙТЕ НА ВАШІ ВЛАСНІ ДОРОЖЧІЙ СКАРБ НА ВАШІ ВЛАСНІ ДІТЯ. РАДИ ІХ ДОБРА ВИВІДИТИ ІХ ШЕ СВОГОДНЯ ДО УКО. НАР. СОЮЗА. 35 ЛІТ ЧЕСНОГО СОВІСНОГО ПРАЦІ, ДОБРЕ ІМІ ТА МІЛІОНОВИЙ МАЄТОК — ЦЕ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ. ЧИ ВИ І ВАШІ ДІТЯ ЄТЕ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ? КОЛИ ВАМ ДОРОГО СВОЄ РІДНЕ. СТАВТЕ ЧЛЕНАМИ УКР. НАР. СОЮЗА. — І ДІТЕЙ СВОІХ ВПИСУЙТЕ, — ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШІ БІЛЬШІЙ І НАРОДНИЙ ІНТЕРЕС.

ПРИМІЛУЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ, А ВЖЕ ДІТЕЙ СВОІХ ОБОВ'ЯЗУЄ ВПИСУЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

ПРОЖИЛА 130 РОКІВ.

В Герешовнінці вмерла Марія Зовка, що прожила 130 років. 120 років тому вона подарувала маршалою Мармонові книгу цвітів, коли він прибув зі своїм військом до Рагузи. Була це в часі Наполеонівської війни.

ПРОБИВ СОБІ ГОРЛО, ЩОБ РАТУВАТИ ЖИТТЯ.

У Коленгазі (столиця Данії) старший віком механік, Адерс Гансен, пікнув шкірку з хліба так нещасливо, що вона застрягла йому в горлі. Почувши, що дурніше, він витягнув швидко з кишені ніжик і проткнув ним горло поміжче того місця, де стоїть твердий кусок хліба, щоби тою діркою дістати до лезення ножиця. Суди знайшли Гансена непридатним до роботи і відпустили його до шпиталю. Там йому перевезли глибоку рану і привезли до пам'яті, після чого він оповів лікарям свою нещасливу пригоду. Власновиди на драстична хрещта Гансена вратувала йому життя.

ПАРЛЯМЕНТ І ДІМ БОЖЕ-ВІЛЬНИХ.

У німецькій пресі і в самім парламенті повторили в останню часі кілька разів порівняння, що парламент стає подібний до дому божих вільних. Це це союз лікарів-хірургів виступили в прасі з протестом проти такого порівняння, кажучи, що вони ображають дом божих вільних, де панує зракозав та тиша і лад.

ДИВНА РОСТИНА.

В Арабії росте ростино, яку там називають сміхуном. Її вона невеличкого росту, має жовті квіти, а коли відквітне — точі ній звичаються ягоди ватової з двома крижками у середині. Арабії висушують їх, труть на мукі, а тоді вже й заживають той порошок. Маленькі скількись одначе його дідав на ладуну так, як добра окувати: чоловік починає сміятися, танцювати, плете дурниці і т. д. По кімсь щойно часі наступає втома і людина западає у глибокий сон.

ЯК ОСТРАП — ТАК ПРОЗІВІВ.

В еспанському місті Леріда обили тому два роки робити Педраїно і везиначних обставинах. Вечером іменно положився спати, не відчувачи ніякого болю в очі, і нагло рано став сліпим. Ніколи лікарі не могли йому вернути зору. Чесно, чоловік почав сміятися, танцювати, плете дурниці і т. д. По кімсь щойно часі наступає втома і людина западає у глибокий сон.

РЕДАКТОР О. РЕВКО НА ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ РЕВІЗИЙНОГО СОЮЗУ КООПЕРАТИВ У ЛЬВОВІ.

Краєва преса подає: У зборах РСХУ у Львові участь брала Осип Ревко, редактор „Свободи“ з Америки. Президент інж. Павлюковський привітав теплими словами О. Ревку від імені з'їзду, а присутні делегати витали його бурхливими немовчавими обласкис. Президент Павлюковський продекларував „Об'єднання“ О. Ревкою до допомогую акцію нашим установам у старому краю та просив надати неспівняти її, а поширивати в тому змісті, щоб українська еміграція інвестувала свої капітали в продуктивні підприємства краю, щоби підвищити в той спосіб національне економічне життя.

О. Ревко продекларував з зворушенням за таке шире привітання й заявив, що підчас своєї двотижневої поїздки по краю побачив відбудову народного господарства, яку ведеться лише при допомозі вітчизняних сил, при тому: величезних зусиль самого українського народу. Він бачив, що в Галичині творяться нові життєві обчислені на власній творчій силі українського народу. Ці віддані провири, які він побачив на наших землях, передає братам в Америці та докладно про це напівне в найбільш поширеному американсько-українському часопису „Свобода“.

ЗАБОРОНА „УКРАЇНСЬКОГО ХІЛБОРОБА“.

Урядовий „Монитор Польщі“ повідомляє, що українському тижневикові в Бразилії п. з. „Український Хілбороб“ відібрано почтовий дебіт на території цілої Польщі. Сіда зазначити, що й ті завоєвували українські пресові органи, які не відібрано почтового дебіту в Польщі, не доходя до рук галицьких чотів. Ціло більше: навіть до українських редакцій у Львові приходять українські газети з Америки дуже рідко, або з великими переравами. Так прим. „Діло“ дістає з тих американських газет, які є з нами в обмін, пересіла що третини, верте число, зга. що третини тверту посылку. — („Діло“).

ЗАЙНЯТИЙ КОМУНІСТИЧНО-ГО ЧАСОПІСУ.

Кіпнішівська поліція звелася в друкарні органу сільсько-го блоку „Робоче-крестьянська Правда“ й вилани українського редакцій „Набат“ майно його. В такій спосіб унеможливлено дальший вихід часопису. Рішюю сконфісковано поліція меланче число редакційного часопису „Набат“. Кажуть, що цей часопис підпав зайнятому, що по містив заклики до старостів, щоби зборилися в редакції часопису.

ОТ І НАПРАВІВ!

В Сед Дубушівці на Шекськ задумав робітник Юзеф Губала направити вигину банку від молока при допомозі сил пари. Малакя отже до середини вали, замкнув щільно і поставив на підкарану кучню в тій думці, що парі складно випустити позазнану бляку. За якийсь час нахилився він над кучню, щоби побачити, чи його помисл ввався — та в тій хвилі почував страшний гук і банку розлетілася на сотки куснів. Кипчува вода, пара та відломки бляхи покажили дуже тяжко Губалу, а шід під зістала так знищена, як би під нею вибух газат.

ДЛЯ ДОБРА РІДНОГО КРАЮ.

В Болгарії цікавий змагання перед об'єзком безлатуну працю для добра болгарської держави. Після нього кожний болгарин, який скінчив 20-тій рік життя, мусить всім місяцями працювати даром при назначеній йому роботі. Звичайно та безлатуну праця розтягається на будову доріг, поправу мостів, копання каналів, засаджування лісів і т. д. а можна від неї викунитися сумою 400 динарів. Ясно, що з таким законом Болгарія мусить інкаше процвітати, як дурні держави. Чи не моголи би та приміром Болгар та бойлі місяць для своєї справи попрацювати?

ЖУРНАЛІСТ — НЕОХВИННИЙ.

Один мадзьський журналіст, Сірмай, відповів димам диним перелік сом у будинок за те, що в одній новинці зробив помилку. Подаючи звістку про якогось пацу Беау Діанера, про зосєси малочисну справу, він був певний, що це лад про Беау Діанера, провідника протекх радикалів, і підізна що повину відповівшим сомом. На другий день уранці, змиркувавши помилку, помістив сірсаму новину. Але обравлений ним не вдоволився з помилкою журналіста в суд за образи чести. Сірмай вилговив на суді сам таку промову в своїй обрані, перероджував всею пресою: „Я показуюсь, що з помилкою. Я вписав жертвою перепутання прізвиську у посылку, з якого складається все життя журналіста. І за не мене судять? Кожний сом помилується, з винюком став журналіст. Лікар ставити фальшиву діагнозу і пацієнт умирає. Що його карає за це? Ніхто. Поліція ариштує невинного. Трибунал журналіста ні, він мусить бути звинувачений, а згодом визнається, що засуджений невинний. Хто карає їх за помилку? Ніхто. Вони ліді і можуть помилятися. Усім людям помилятися, тільки журналіст ні, він мусить бути неохвинний.“ Промова не ітерекнула судді, які засудили журналіста, правда, на невеличку кару. Суддям вільно помилятися.

СТАЛІН, А КОМУНІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ

СТАЛІН ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО ПРОПАГАНДИ В ІНДІ, БО НЕ ХОЧЕ ДРАТУВАТИ АНГЛІ.

РІНГА (Латвія), 11. квітня. — Сюди наспіли відомості з Москви, що між Сталіном та комуністичним Інтернаціоналом виникли непорозуміння ізза комуністичної пропаганди в Індії, яка особливо останніми часами там збільшилася. Сталін стоїть на тому становищі, що тепер не слід драгувати Англію, коли Радянська Росія дуже потребує налагодження торгівлі з Європою.

Пого підтримує комісар торгівлі Мікоян, який гадає, що коли тепер не пошадить СРСР налагодити нормальних економічних взаємовідносин з Європою, то в Росії приїде до економічної катастрофи.

ІТАЛІЯ, А ФРАНЦІЯ.

АНГЛІЙСЬКА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА СТРЕМИТЬ ДО ТОГО, ЩОБ ОСЯГНУТИ СТАЛЕ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ІТАЛІЄЮ, ФРАНЦІЄЮ ТА АНГЛІЄЮ.

ЛОНДОН (Англія), 11. квітня. — Старанням й заходами британського міністра справ закордонних Чемберлейна відновилася перемовина між Італією та Францією в справі складення договору признач. Між ними держави з довгого часу існує непорозуміння ізза розподілу їх впливу в північній Африці.

Післяч останнього побачення з Муссолінієм Чемберлейн намовив його негайно відновити перемовини з Францією. Таким чином Англія старается утворити міцний потрійний союз з Англії, Франції та Італії.

АНГЛІЯ ВИТАЄ ДОСА.

ЛОНДОН (Англія), 11. квітня. — Англійське правительсто висловило свою згоду на призначення Американю своїм послом генерала Доса, бувшого заступника президента Злучених Держав. Вся Англія витяє цей вибір, бо в Досі вона бачить великого державного мужа, видатного економіста та типового Американця.

КОАЛІЦІЙНИЙ КАБІНЕТ У НІМЕЧЧИНІ.

КАНЦЛЕРОВИ МОЛДЕРОВИ ПОШТАСТИЛО ВРЯТУВАТИ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ ВІД КРИЗИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 11. квітня. — Відкалкуючись на заклики канцлера Мюллера, політичній партії, що мають своїх членів у складі німецького міністерства, згодилася не відкалкатися своїх однокорптілш з міністерських становищ. Крім того Молдери пошталіло добитися вступлення до кабінету трох ювних міністрів від так званого Центра.

Тепер німецьке міністерство складається з великої коаліції, куди входять представники Соціалістів, Німецької Народної партії, Центра, Демократичної партії і Баварської Народної партії. Це дасть можливість міністерству з більшим успіхом провадити державну роботу, не зазнаючи на опозиційне відношення соціалістів до державного бюджету і заасигновань на будову нового кружляка, проти чого вони виступають.

ЗАВОРУШЕННЯ У ВІДНІ.

ФАШІСТИ МАЛИ ПЕРЕСТРІЛКУ З СОЦІАЛІСТАМИ, ПІДЧАС ЯКОЇ 5 ОСІБ ПОРАНЕНО.

ВІДЕНЬ (Австрія), 11. квітня. — П'ять миль від Відня, у фабричній місті Лзірін, відбулася кривава сутичка фашістів з соціалістами. Підчас революверної перестрілки тяжко поранено п'ять осіб.

ВРОДИЛА ЧВОРАКІВ.

НА ВТІХУ МУССОЛІНІВІ ІТАЛІЙКА ВРОДИЛА ВІДРАЗУ ЧЕТВЕРО ДІТЕЙ.

ФЛЮРЕНЦІЯ (Італія), 11. квітня. — Італійка Фавста Беллі, що має 43 роки, родила трое дівчаток і одного хлопця. Вона назвала їх: Італія, Рим, Вікторія та Беніто.

КАК-ШЕ УСТУПИТИ.

ГОВОРІТЬ, ЩО ВВАЖАЄ СЕБЕ НЕПІДХОДЯЧИМ НА ПРЕЗИДЕНТА КИТАЮ, БО НЕ МОЖЕ ПРИМИРИТИ ВОРОГУЮЧИХ МІЖ СОБОЮ ГЕНЕРАЛІВ.

ШАНГАЙ (Китай), 11. квітня. — Президент Китаю Кай-Шек оголосив у Ганкові відозву, в якій заявив, що як тільки повернеться до Нанкіна, то негайно подастся до димісії, бо не вважає себе підходящим на становище президента держави, тому що не може завести спокую. Зрезугивавши, він негайно виїде за кордон для дальніх студій, щоби пізніше служити своїй батьківщині як приватний горюжнин.

ЗАТРАТИВСЯ КОРАБЕЛЬ.

ДАНСЬКИЙ НАВЧЕНИЙ КОРАБЕЛЬ ЗГУБИВСЯ В ПУТІ З МОНТЕВІДЕО ДО АВСТРАЛІЇ.

КЕЙП ТАВН (Південна Африка), 11. квітня. — Данське учебне судно „Конгенгаген“, що 14 грудня минуного року вийшло з Монтевідео до Австралії, згубилося в південній частині Атлантичного океану. На чолу крім загоїти було 30 учнів данської морської школи.

Думають, що „Конгенгаген“ є сильно ушкоджений і знаходиться тепер в безпорадному стані біля якогосьбуд північного острова.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

ПРОВІДЕНС, Р. И.

потреба. Але тут твердий ор

И МАЙЖЕ ПІВ БІЛІ

ДОЛЯРІВ. 46 БАНКОВИХ УСТАНОВ 400,000 КЛІЄНТ

ЗАСОБИ МАЙЖЕ ПІВ БІЛІОНА ДОЛЯРІВ. 46 БАНКОВИХ УСТАНОВ 400,000 КЛІЄНТІВ

а) 3 фонду адміністративного
взяти 2 центи, а за те старши-
я троха зменшити. Прими-

5 Belmont Ave.
NEWARK, N.J.
RED STAR
INTERNATIONAL MARINE CO.
No. 1 BROADWAY, N.Y.C.

же мало. Над декотрим про-
ектами хочеться плакати, бо
вони не проекти, а кельви
Союзови його головному у-
рядови. (Даруйте ані, воно
гірке, але правдиве.) Мало чле-
нів представляє собі, що Союз

собі цього бажали. Поду-
мо трохи над тим!

Паріакемо, що табелька
на як у других компаній.
ми знаємо, що в тій та-
белці вже є всі фонди, а чи
ємо ми ті фонди в інших
компаніях? А чи ми правимо
привикати самі і не забувати
на. — Комітет.

— Самособи
тити жінку
ітах спільн
ловік став у
неї.

No. 1 BROADWAY, NEW

пів представляє собі, що Союз комп

...ях? А чи ми правимо привикати до не

1.

